

ฉินนี เพ็ชรวิจิตร : การศึกษาความชุกและลักษณะทางคลินิกของโรคติดเชื้อเอนเทอโรไวรัส ในผู้ป่วยเด็ก
อายุน้อยกว่า 3 เดือนที่มีอาการของการติดเชื้อในกระแสเลือด (A PROSPECTIVE STUDY OF
ENTEROVIRUS INFECTION IN INFANTS UNDER 3 MONTHS OF AGE WITH CLINICAL
SEPSIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.นพ.ทยา ทิสุดจิต , อ.ที่ปรึกษาร่วม : ศ.นพ.ธีระวัฒน์ เหมะจุธา ,
ผศ.นพ.สันติ ปุณณะหิตานนท์, 37 หน้า ISBN 974-17-5098-6

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความชุก ลักษณะทางคลินิกและผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของโรคติดเชื้อ
เอนเทอโรไวรัส ในผู้ป่วยเด็กอายุน้อยกว่า 3 เดือนที่มีอาการของการติดเชื้อในกระแสเลือด

รูปแบบการวิจัย การวิจัยเชิงพรรณนาแบบไปข้างหน้า

สถานที่ศึกษา แผนกผู้ป่วยใน ฝ่ายกุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ประชากร ผู้ป่วยเด็กอายุน้อยกว่า 3 เดือน ที่มีอาการของการติดเชื้อในกระแสเลือด ที่มารับการรักษาที่
แผนกผู้ป่วยใน ฝ่ายกุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ช่วงเดือนเมษายน 2546 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2547
โดยไม่รวมคนไข้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่องหรือคนไข้ที่นอนโรงพยาบาลนานเกิน 14 วัน

วิธีการศึกษา ผู้ป่วยที่เข้ากฎเกณฑ์การศึกษา จะได้รับการเก็บข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ประวัติ ผลการตรวจ
ร่างกาย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และจะได้รับการตรวจเลือดและ/หรือน้ำไขสันหลังเพื่อหาสารพันธุกรรม
ของเอนเทอโรไวรัสด้วยวิธีการ NASBA และจะได้รับการติดตามการดำเนินโรคและการรักษาที่ได้รับขณะอยู่
โรงพยาบาล

ผลการศึกษา มีผู้ป่วยเด็กที่เข้าร่วมการศึกษา 56 ราย แบ่งเป็นคนไข้ที่แผนกทารกแรกเกิด 20 รายและที่
ตึกสก.(เคยกลับบ้านหลังจากคลอด) 36 ราย พบผู้ป่วยติดเชื้อเอนเทอโรไวรัสร้อยละ 36.1 ของผู้ป่วยเด็กซึ่งเคย
กลับบ้านหลังจากคลอดแล้ว และ Admit ด้วยเรื่องสงสัยการติดเชื้อในกระแสเลือด และไม่พบผู้ติดเชื้อในกลุ่ม
ผู้ป่วยที่แผนกทารกแรกเกิดเลย กลุ่มอาการที่พบมากที่สุดคือไข้สูงโดยไม่มีอาการตามระบบอื่น โดยพบ 10 ราย
(ร้อยละ 76.9), ผู้ป่วย 3 ราย (ร้อยละ 23.1) มีอาการของเยื่อหุ้มสมองอักเสบ อาการสำคัญที่พบเรียงตามลำดับคือ
ไข้สูง (ร้อยละ 92), ซึมลง (ร้อยละ 54), มีผื่น (ร้อยละ 54) จากผลการตรวจน้ำไขสันหลัง พบมี CSF Pleocytosis
7 ราย(ร้อยละ 58) ,พบการติดเชื้อเอนเทอโรไวรัสในระบบประสาทส่วนกลางร่วมด้วย 10 ราย (ร้อยละ 76.9)
ระยะเวลาเจ็บป่วยเฉลี่ยนาน 3 วัน ทุกรายกลับบ้านได้โดยไม่มีภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลัน ผู้ป่วยติดเชื้อเอนเทอโร
ไวรัสร้อยละ 76.9 ได้ยาปฏิชีวนะทางเส้นเลือดเฉลี่ยนาน 5 วัน ระยะเวลาอยู่โรงพยาบาลเฉลี่ยนาน 8.1 วัน

บทสรุป การติดเชื้อเอนเทอโรไวรัสพบเป็นสาเหตุสำคัญของผู้ป่วยเด็กเล็กอายุน้อยกว่า 3 เดือนที่มี
อาการของการติดเชื้อในกระแสเลือด โดยพบร้อยละ 36.1 ของผู้ป่วยเด็กซึ่งเคยกลับบ้านหลังจากคลอดแล้ว และ
ถูกรับตัวไว้รักษาที่แผนกผู้ป่วยในด้วยเรื่องสงสัยการติดเชื้อในกระแสเลือด อาการสำคัญได้แก่ ไข้สูงโดยไม่มีอาการ
ตามระบบอื่น ซึมลง มีผื่น การตรวจหาสารพันธุกรรมเอนเทอโรไวรัสด้วยวิธีการ NASBA ในเลือดและ /หรือน้ำไข
สันหลัง พบว่าเป็นวิธีที่รวดเร็วและมีความไวสูงในการวินิจฉัยโรคนี้

KEY WORDS : ENTEROVIRUS /SEPSIS / INFANTS/ NASBA

TANINEE PETWIJIT: A PROSPECTIVE STUDY OF ENTEROVIRUS INFECTION IN INFANTS UNDER 3 MONTHS OF AGE WITH CLINICAL SEPSIS. THESIS ADVISER: ASSOC.PROF. TAYARD DESUDCHIT,M.D. THESIS COADVISER: PROF.THIRAVAT HEMACHUDHA.M.D. AND ASSOC.PROF. SANTI PUNNAHITANONDA,M.D. 37 pp. ISBN 974-17-5098-6

Objective: To study the prevalence,clinical presentation and laboratory findings of enterovirus infection in infants under 3 months of age with clinical sepsis.

Design: Prospective descriptive study

Setting: Pediatric in-patients units,King Chulalongkorn Memorial Hospital,Bangkok

Patients: All infants less than 90 days of age with clinical sepsis admitted to general wards and nursey wards, King Chulalongkorn Memorial Hospital for sepsis evaluation from April 2003 to February 2004. Patients excluded immunocompromised hosts or who admitted longer than 14 days.

Methods: Patients who met criteria were prospectively studied. History taking ,physical examination and laboratory findings were recorded.Specimens of blood and cerebrospinal fluid were tested for enteroviruses using NASBA techniques. Patients were followed to determine the duration management and outcome of their illness.

Results: A total of 56 infants were enrolled,36 were admitted to the pediatric wards and 20 had been hospitalized since birth in the neonatal intensive care unit (NICU)or nursery wards. An enterovirus was detected in 13 (36.1%) of the patients admitted to the pediatric wards. In contrast, none of the NICU/ Nursery patients developed enteroviral disease. Of those 13 patients infected with enteroviruses,10 (76.9%) presented with fever without localizing signs, 3 (23.1%) presented with aseptic meningitis or meningoencephalitis. The most common clinical presentation was high grade fever (92%),lethargy (54%) and rash (54%). 76.9% of enterovirus positive infants had evidence of CNS involvement, but only 53.8% had CSF pleocytosis. Average duration of illness was 3 days. All enterovirus infected patients had an uncomplicated recovery. 76.9% of enterovirus infected infants receiving parenteral antibiotics for a mean of 5 days. Average length of stay was 8.1 days.

Conclusion: Enterovirus infections are an important cause of sepsis in infants under 3 months of age. An enterovirus was detected in 13 (36.1%) of the patients admitted to the pediatric wards because of suspected sepsis. Most enterovirus infected patients presented with fever without localizing signs, lethargy and rash. NASBA in serum and/or CSF was a rapid and sensitive method for diagnosis of enterovirus infection.